

Aanleg en beheer van ruderales mengsels

Ruderales vegetaties ontstaan vaak op plaatsen waar de grond regelmatig, maar niet persé jaarlijks, verstoord wordt. Je kunt het daarom ook ‘storingsvegetatie’ noemen. Ruderales soorten gedijen vaak goed in bewoond gebied, zoals boerenerven, verlaten moes-tuinen, rondom composthopen en braakliggende terreinen.

Deze begroeiingen bestaan uit éénjarige akkerbloemen, tweejarige en (vaak kortlevende) meerjarige soorten. De soorten in ruderales mengsels zijn rijkbloeiend en geven meteen vanaf het eerste jaar na inzaaien een kleurrijk resultaat. Een niet te schrale, normale bodem is gewenst.

Toepassingsmogelijkheden

Ruderales mengsels zijn met name bedoeld voor het zaaien in bewoond gebied, op plaatsen waar redelijk snel en voor meerdere jaren een kleurrijke vegetatie gewenst is. Let op dat sommige ruderales soorten vrij groot zijn en zeker op voedselrijke plaatsen één tot ruim twee meter hoog kunnen worden. De mengsels zijn minder geschikt voor de toepassing in het buitengebied en zéker niet voor natuurontwikkeling.

Op lange termijn zijn ruderales mengsels vaak minder geschikt voor zwaardere gronden. Ruderales planten-soorten gedijen het beste op ruderales dynamische lichtere gronden die regelmatig (iedere paar jaar) in beweging zijn. Op zwaardere gronden kunt u een ruderales mengsel alleen als ‘opstart’ gebruiken. Op zware gronden wordt de bodem vaak snel stabiel, waardoor de vegetatie overgaat tot meer vaste soorten en waarbij de ruderales soorten verdwijnen.

Natuurspeelplaatsen

Ruderales mengsels zijn uitstekend geschikt voor natuur-speelplaatsen voor kinderen. Voor het voortbestaan van de soorten

is enige verstoring en betreding door de kinderen soms juist gewenst, hoewel alles met mate natuurlijk.

Zaaien

Bij het zaaien gaat u op dezelfde manier te werk als bij een mengsel van éénjarige akkerbloemen (zie pagina 63).

Beheer

Een begroeiing met ruderales soorten hoeft in de zomer niet gemaaid te worden, maar kan het beste in de late winter (februari-maart) gemaaid en afgeharkt worden. Op deze manier kunnen de vogels er eerst nog winter-voedsel uit halen. De bodem mag bij het afharken plaatselijk iets beschadigd worden om ook na het tweede jaar de éénjarige bloemen opnieuw een kans te geven. Haal de meerjarige onkruiden en grassen voor het maaien weg.

Eventueel kunt u, afhankelijk van het ontstane beeld, na een jaar of drie tot vijf de gehele vegetatie opnieuw goed loswoelen met bijvoorbeeld een frees of cultivator. Hiermee wordt het proces opnieuw gestart. Het is dan verstandig iets bij te zaaien.

Nog beter kunt u jaarlijks een derde van de ruderales bloemenweide oppervlakkig doorwoelen, waardoor de bloemenweide steeds verschillende stadia heeft en daarmee meer biodiversiteit. Indien u de vegetatie alleen maait, zullen de één- en tweejarige soorten na verloop van tijd verdwijnen.